

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla a soudců Mgr. Miroslavy Kašpírkové a Mgr. Jaroslava Škopka ve věci

žalobce: **A.T.**, narozen dne ..., státní příslušnost Moldavská republika,
v České republice bytem ...,
zastoupen advokátem Mgr. Petrem Václavkem, se sídlem Praha 1,
Opletalova 25

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem Praha
4, náměstí Hrdinů 1634/3

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 1. 6. 2017, č.j. MV-60995-4/SO-2017

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 1. 6. 2017, č.j. MV-60995-4/SO-2017, a rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 23.2.2017, č.j. OAM-14077-61/PP-2014, se zrušují a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna uhradit žalobci náklady řízení ve výši 16 342 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám zástupce žalobce Mgr. Petra Václavka, advokáta.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Žalobce se žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 1. 6. 2017, č.j. MV-60995-4/SO-2017 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), jímž bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „*prvoinstanční orgán*“), ze dne 23. 2. 2017, č.j. OAM-14077-61/PP-2014 (dále jen „*prvoinstanční rozhodnutí*“), a toto rozhodnutí bylo potvrzeno.
2. Prvoinstančním rozhodnutím byla podle § 87e odst. 1 písm. e) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“), zamítnuta žalobcova žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky, neboť žalobce není rodinným příslušníkem občana Evropské unie uvedeným v § 15a téhož zákona.

II.

Žaloba

3. Žalobce uvedl, že požádal o vydání povolení k přechodnému pobytu na základě skutečnosti, že sdílí společnou domácnost se svým nevlastním synem občanem České republiky. Správní orgány obou stupňů však odmítají, že by mohl být rodinným příslušníkem ve smyslu § 15a zákona o pobytu cizinců. Žalobce je naproti tomu přesvědčen, že mu svědčí postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie. Žalobce namítal, že zásadním způsobem nesouhlasí s argumentací žalované, dle které bylo na místě rozhodovat dle aktuálního znění zákona o pobytu cizinců. Žalobce považuje odkazovaný rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích za exces a trvá na své odvolací námitce, a sice že rozhodnutím Krajského soudu v Plzni bylo rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců i rozhodnutí správního orgánu zrušeno s účinky ex tunc, čímž bylo zasaženo do právní moci těchto rozhodnutí, tudíž se na tato rozhodnutí hledí, jako by právní moci nenabyla, a tudíž není dán důvod pro postup v rozporu s přechodným ustanovením § 183 zákona o pobytu cizinců, které navíc pouze stanovuje, že správní řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle právních předpisů platných v době zahájení řízení. Žalobce uvedl, že řízení o jeho žádosti nebylo dokončeno, a proto bylo na místě postupovat dle znění zákona platného v době podání žádosti, tedy v době zahájení řízení, přičemž dále odkázal na rozhodovací praxi samotné žalované. Žalobce uvádí, že v důsledku nyní prezentovaného názoru žalované by ad absurdum mohly být všechny žádosti o povolení k přechodnému pobytu (či jiným typům pobytů) správními orgány obou stupňů zamítnuty, aby tyto následně byly po provedení soudního přezkumu opětovně zamítnuty, nyní na základě novely zákona, která může být méně příznivou pro žadatele. Toto je samozřejmě v právním demokratickém státě naprosto nepřijatelný zásah do legitimního očekávání a víry v právo. Žadatelé, kteří splňují podmínky pro vydání povolení k určitému typu pobytu, nemohou být sankcionováni za nezákonná rozhodnutí správních orgánů, jejichž nezákonnost je výslovně deklarována v rámci soudního přezkumu, tedy v rámci uplatnění ústavně zaručeného práva na

spravedlivý proces. Pokud pak konkrétně zhodnotíme situaci žalobce, Krajský soud v Plzni jasně deklaroval pochybení správních orgánů, pokud se tyto bez dalšího nezabývaly možnostmi, že by byl žalobce rodinným příslušníkem občana Evropské unie dle § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců, a za účelem dostatečného zjištění skutkového stavu jím svým závazným názorem uložil provést výslech žalobce. Pokud by byla správná teze žalované, a sice že po zrušení rozhodnutí soudem se má postupovat dle nového znění zákona, Krajský soud [v Plzni] by jistě neuložil správním orgánům zkoumat splnění podmínek dle zákona starého. Žalobce dále z procesní opatrnosti uvádí, že právním názorem obsaženým ve zrušujícím rozsudku jsou správní orgány vázány [§ 78 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“)]. Žalobce dále namítá, že rozhodovací praxi žalované z ledna roku 2017, kterou uvedl žalobce ve svém odvolání, nemůže o několik měsíců později měnit rozsudek správního soudu v naprosto odlišném případě, který byl navíc vydán ještě rok předtím než rozhodnutí žalované, na které žalobce odkazuje. Žalovaná i prvoinstanční orgán tedy rozhodovaly dle nesprávného znění zákona o pobytu cizinců, čímž zatížily svá rozhodnutí zjevnou nezákonností. Žalobce dále namítal, že se žalovaná nijak nevypořádala s jeho námitkou ignorování závazného právního názoru soudu (a žalované) a z tohoto titulu namítal porušení § 89 odst. 2 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) a nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Žalobce navíc na této své námitce trvá, neboť jak Krajský soud v Plzni, tak žalovaná explicitně správnímu orgánu uložily provést výslech účastníka řízení, tedy žalobce, avšak v rozporu s § 78 odst. 5 s.ř.s. a § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu tento závazný právní názor prvoinstanční orgán (a následně žalovaná) ignoroval. Provedení výslechu navrhoval i sám žalobce, avšak i tento důkazní návrh žalobce nebral prvoinstanční orgán ani žalovaná na vědomí. Žalovaná i prvoinstanční orgán se spokojily s argumentací, že s ohledem na změnu zákona není navrhovaný výslech ani pobytovou kontrolu třeba provádět. S ohledem na výše uvedené je naprosto zřejmé, že novelizace znění zákona nedopadá na řízení o žalobcově žádosti o povolení k přechodnému pobytu. I kdyby pak správní orgán odmítl provést žalobcem navrhovaný výslech, nic se nemění na to, že je vázán právním názorem soudu, resp. nadřízeného správního orgánu a tímto závazným právním názorem nemá kompetence polemizovat a je povinen se tímto názorem řídit, což však prvoinstanční orgán (ani žalovaná - tím že tento postup aprobovala) neučinil. Žalovaná se dále nijak nevypořádala s námitkou vznesenou proti tvrzené účelovosti sestěhování. I v tomto směru je pak na místě namítnout porušení § 89 odst. 2 a § 68 odst. 3 správního řádu. Za nepřezkoumatelné pak žalobce považuje i tvrzení žalované, že skutkový stav byl řádně zjištěn, aniž by tento svůj závěr jakkoliv odůvodnila. Žalobce dále konstatoval, že také trvá na námitce nepřiměřenosti rozhodnutí. Žalobce trvá na tom, že § 174a zákona o pobytu cizinců jasně zakotvuje povinnost zkoumat přiměřenost dopadů všech rozhodnutí dle tohoto zákona, tedy i rozhodnutí o neudělení povolení k přechodnému pobytu. I kdyby žalobce přisvědčil názoru žalované, tak se nic nemění na tom, že podmínka, že rozhodnutí musí být přiměřené, vyplývá též z § 2 odst. 4 správního řádu, dle kterého má rozhodnutí odpovídat skutkovým okolnostem případu, a dále pak povinnost posuzovat přiměřenost rozhodnutí vyplývá též z mezinárodních závazků České republiky, primárně pak z čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních práv. Žalobce dále poukazuje na aktuální rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 28. 3. 2017, č.j. 57 A 6/2016-81, ve kterém se doslova uvádí následující: „Soud k této námitce uvádí, že řízení o žádosti podle zákona o pobytu cizinců lze rozdělit na dvě části. V části první je cizinec po podání žádosti vyzýván k předložení příslušných dokladů. Poté, kdy cizinec na základě výzvy správního orgánu určité doklady předloží, zjišťuje správní orgán, zda doklady předložené k

žádosti umožňují rozhodnout o žádosti. V případě, že požadované doklady nejsou doloženy nebo jsou nedostatečné, přesouvá se správní řízení do části druhé. Ve druhé části správní orgán zjišťuje, zda je či není rozhodnutí (tedy rozhodnutí o zamítnutí žádosti) přiměřené a je povinen tuto přiměřenost zkoumat i ve vztahu k tvrzením žalobce. Dle konstantního názoru zdejšího soudu je v případě řízení o pobytu cizince pro zjištění skutkového stavu v souvislosti s přiměřeností rozhodnutí důležitý výslech cizince, neboť cizinec je neznalý práva a jazyka. Soud také odkazuje na dřívější rozsudek zdejšího soudu ze dne 15. 7. 2015, č.j. 57 A 75/2014-52, kde byl výslech považován nejen za zcela standardní, ale rovněž za podstatný úkon ve správním řízení. Tamtéž zdejší soud dovodil, že: „Provedení výsledku žadatele o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu je podstatným úkonem ve správním řízení, neboť v průběhu výsledku dostává žadatel možnost přednést svá tvrzení ohledně věci samé, tj. uvést skutečnosti dokládající splnění všech podmínek pro prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu (...) Procesní pochybení správních orgánů mohlo mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, neboť nebylo-li žalobci umožněno uvést skutečnosti dokládající splnění všech podmínek pro prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, (...) je předčasné dospět k závěru, že žalobce tyto skutečnosti netvrdil, neprokázal a správními orgány rozporované skutečnosti nevyvrátil.“ Dle názoru soudu výslech slouží k tomu, aby cizinec přdestřel svá tvrzení, která jsou potřebná pro vydání rozhodnutí. A to samozřejmě nejenom ve vztahu k první části řízení, kdy správní orgán zkoumá účel pobytu nebo naplnění podmínek, ale také v části druhé, kdy správní orgán zjišťuje, zda je rozhodnutí přiměřené. Soud má za to, že pokud žádost cizince nebude v první fázi úspěšná, správní orgán by měl cizince vyzvat, aby uvedl skutečnosti, ve kterých spatřuje důvod pro to, zda je rozhodnutí z jeho pohledu nepřiměřené nebo tak správní orgán může učinit výsledkem. Správní orgán ale neprovedl nic z uvedeného, co by vedlo k dostatečně zjištěnému skutkovému stavu věci dle § 3 správního řádu, proto soud tuto námitku považuje za důvodnou.“ Správní orgán tedy pochybil, pokud se nijak nepokusil skutkové okolnosti pro posouzení přiměřenosti zjistit z úřední povinnosti, jak je jeho povinností, a ani neprovedl tak základní úkon jako je výslech, přestože jeho provedení mu bylo uloženo soudem i nadřízeným správním orgánem a žádal o jeho provedení i samotný účastník řízení. Žalobce dále poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2016, č.j. 1 Azs 81/2016-33, ve kterém tento judikuje, že přiměřenost dopadů rozhodnutí je nutné zkoumat nejen ve vztahu k žadatelům, ale také jejich rodinným příslušníkům, a dále, že možné dopady rozhodnutí je třeba nejprve jasně vymezit a až následně je poměřit s veřejným zájmem či nezákonným chováním žadatelů. Žalovaná však postupovala i v rozporu s takovýmto požadavkem a naprosto ignorovala fakt, že zde má žalobce matku, nevlastního otce a manželku a naopak, že v zemi původu již žádné vazby nemá.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

4. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby. Ve vyjádření k žalobě uvedla, že odmítá námitky žalobce a plně odkazuje na spisový materiál, své rozhodnutí a prvoinstanční rozhodnutí. V napadeném rozhodnutí jsou dle názoru žalované srozumitelně a přezkoumatelně popsány důvody, pro které byla žalobcova žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu zamítnuta. Žalovaná je proto přesvědčena, že předmětná žádost byla posouzena správně a v souladu se zákonem.

IV.

Vyjádření účastníků při jednání

5. Žalobce při jednání setrval na svých dosavadních tvrzeních, žalovaná se k jednání s omluvou nedostavila.

V.

Posouzení věci soudem

6. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s.ř.s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.
7. Žalovaná v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedla: *„K námitce odvolatele, že Ministerstvo vnitra v napadeném rozhodnutí aplikovalo nesprávné znění zákona o pobytu cizinců, uvádí Komise následující. S ohledem na rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 24. 2. 2016, č.j.: 10 A 149/2015 - 45, dle kterého „v případě, že sond přezkoumávané rozhodnutí zruší a věc se vrátí k novému projednání odvolacímu orgánu nebo správnímu orgánu prvního stupně, musí se při tomto novém projednání postupovat podle aktuální právní úpravy a skutkových okolností existujících v době nového projednání a rozhodování věci.“ Ze stanoviska Ministerstva vnitra, odboru legislativy a koordinace předpisů ze dne 1. 7. 2013 k aplikaci právních předpisů v řízení navazujících na rozsudek soudu dle ustanovení § 78 odst. 4 soudního řádu správního vyplývá, že pokud bude rozhodnutí soudem vráceno, nebude se jedna o „řízení neskončené“ do dne nabytí účinnosti nové právní úpravy. Komise tedy dospěla k závěru, že Ministerstvo vnitra nepochybovalo, když po vrácení věci Krajským soudem v Plzni (rozsudek č.j.: 57 A 103/2015 - 52 ze dne 17. 5. 2016) posuzovalo žádost odvolatele podle současně platné a účinné právní úpravy, tedy podle zákona účinného od 18. 12. 2015. Komise si je zároveň vědoma toho, že ve svém dřívějším rozhodnutí ze dne 26. 1. 2017, č.j.: MV-168932-4/SO-2016, došla v obdobném případě k opačnému závěru, nicméně v tomto ohledu došlo v mezidobí ke změnám v rozhodovací praxi, o čemž svědčí např. rozhodnutí Komise ze dne 27. 4. 2017, č.j.: MV-34234-4/SO-2017, které má zmocněný zástupce odvolatele k dispozici. Dle názoru Komise nedochází k porušení zásady legitimního očekávání ve smyslu ustanovení § 2 odst. 4 správního řádu.“ Žalovaná dále uvedla: „Podle ustanovení § 87e odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců, účinného od 18. 12. 2015, „Ministerstvo žádost dále zamítne, jestliže žadatel není rodinným příslušníkem občana Evropské unie uvedeným v § 15a nebo s ním společně nepobývá na území.“ Podle ustanovení § 15a zákona o pobytu cizinců, účinného od 18. 12. 2015: „(1) Rodinným příslušníkem občana Evropské unie se pro účely tohoto zákona rozumí jeho: manžel, rodič, jde-li o občana Evropské unie mladšího 21 let, o kterého skutečně pečuje, potomek mladší 21 let nebo takový potomek manžela občana Evropské unie a potomek nebo prědek anebo potomek nebo prědek manžela občana Evropské unie, pokud je z důvodu uspokojování svých základních potřeb závislý na výživě nebo jiné nutné péči poskytované občanem Evropské unie nebo jeho manželem, nebo byl na této výživě nebo jiné nutné péči závislý bezprostředně před vstupem na území ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen pobyt. Za rodinného příslušníka občana Evropské unie se považuje též cizinec, který prokáže, že a) je příbuzným občana Evropské unie neuvedeným v odstavci 1, pokud ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen pobyt, žil před vstupem na území s občanem Evropské unie ve společné domácnosti, je z důvodu uspokojování svých základních potřeb závislý na výživě nebo jiné nutné péči poskytované občanem Evropské unie, nebo byl na této výživě nebo jiné nutné péči závislý bezprostředně před vstupem na území ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen pobyt, nebo se o sebe z vážných zdravotních důvodů nedokáže sám postarat bez osobní péče občana Evropské unie, nebo b) má s občanem Evropské unie trvalý partnerský vztah, který není manželstvím, a žije s ním ve společné*

domácnosti; při posuzování trvalosti partnerského vztahu se zohlední zejména povaha, pevnost a intenzita vztahu. Ustanovení tohoto zákona týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie se použijí i na cizince, který je rodinným příslušníkem státního občana České republiky. Komise souhlasí se závěry Ministerstva vnitra, že na odvolatele není možné pohlížet, jako na rodinného příslušníka občana EU ve smyslu ustanovení § 15a zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném od 18. 12. 2015. V průběhu řízení přitom Ministerstvo vnitra hodnotilo veškeré odvolatelem předložené listiny i výsledky pobytové kontroly. Skutkový stav považuje Komise za zjištěný v dostatečném rozsahu v souladu s ustanovením § 3 správního řádu. V odůvodnění Ministerstvo vnitra rovněž přezkoumatelným způsobem v souladu s ustanovením § 68 odst. 3 správního řádu uvedlo, z jakých důvodů odvolatel nesplňuje postavení rodinného příslušníka občana EU podle jednotlivých odstavců ustanovení § 15a zákona o pobytu cizinců ve znění účinném od 18. 12. 2015. Komise se s tímto zhodnocení ztotožňuje a v podrobnostech na něj odkazuje. Ustanovení, na které se odvolatel odvolává (§ 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců ve znění účinném do 17. 12. 2015), není možné v daném řízení aplikovat (viz výše) a ustanovení § 15a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném od 18. 12. 2015, na odvolatele není možné aplikovat, neboť není partnerem občana EU. Zároveň Komise souhlasí se závěrem Ministerstva vnitra, že výsledky odvolatele a jeho tchána, popř. další pobytová kontrola, nemohly, vzhledem ke změnám ve znění ustanovení § 15a zákona o pobytu cizinců, přinést taková nová zjištění, která by měla vliv na celkové právní posouzení příbuznosti odvolatele a jeho tchána ve smyslu ustanovení § 15a zákona o pobytu cizinců. Komise souhlasí se způsobem, s jakým se Ministerstvo vnitra s návrhy odvolatele v napadeném rozhodnutí vypořádalo a shledává tento a souladný s ustanovením § 68 odst. 3 správního řádu.“

8. Soud má za to, že správní orgány postupovaly podle nesprávné právní úpravy a rozhodly při nerespektování závazného právního názoru vysloveného v předchozím zrušujícím rozsudku ze dne 17.5.2016, č.j. 57 A 103/2015-52.
9. Ústavní soud v nálezu ze dne 15. 9. 2015, sp. zn. Pl. ÚS 18/14 (nálezy Ústavního soudu jsou dostupné na <https://nalus.usoud.cz>), v bodech 29 až 34 uvedl: „V demokratickém právním státě (čl. 1 odst. 1 Ústavy) musí mít adresáti právních norem reálnou možnost seznámit se předem s jejich obsahem a poznat tak rozsah svých práv a povinností. Jen v takovém případě jim totiž mohou přizpůsobit své jednání a nést za něj odpovědnost. Právní norma, která se stává účinnou teprve poté, co nastaly skutečnosti, ve vztahu k nimž se má uplatnit, již na toto jednání nemůže mít vliv; může mu pouze – ať už zpětně nebo do budoucna – přiznat nebo odeprít právní účinky. Protože však jednotlivec obsah takovéto právní normy nemohl v minulosti znát, je zásadně nepřípustné, aby bylo jeho původně dovolené jednání zpětně učiněno protiprávním, nebo aby s ním byly dodatečně spojeny právní následky, jež jdou k jeho tíži. Přednost zde musí dostat jeho právní jistota a důvěra v právo. V opačném případě by si nikdo nemohl být nikdy jist, zda jedná po právu, neboť v tomto směru by byl vystaven neomezené moci budoucího zákonodárce. Zásady právní jistoty, důvěry v právo či ochrany nabytých práv (resp. zákaz zásahu do nabytých práv) se nedotýkají jen změn právních norem, které působí zpětně. Zákonodárce musí i jinak dbát o to, aby zásah do již existujících právních vztahů neznamenal popření legitimního očekávání, které u jejich subjektů působením předchází právní úpravě vyvolal. Tím je do budoucna možnost některých změn buď vyloučena, nebo alespoň omezena, pokud jde o způsob jejich provedení, včetně případné nezbytnosti ponechat po přechodnou dobu v účinnosti dosavadní právní úpravu, aby se adresáti nové právní úpravy mohli reálně přizpůsobit z ní plynoucím právům a povinnostem. Takto vyjádřené meze oprávnění zákonodárce, jež lze dovodit z uvedených zásad, tvoří ve svém souhrnu zákaz retroaktivity (zpětné účinnosti právních norem), jenž je normativně vyjádřen v zásadě právního

státu podle čl. 1 odst. 1 Ústavy; přesněji řečeno jde o jeden z jejích definičních znaků [nález Ústavního soudu České a Slovenské Federativní Republiky ze dne 10. prosince 1992 sp. zn. Pl. ÚS 78/92 (nález č. 15, Sbírka usnesení a nálezů Ústavního soudu ČSFR, Praha: Linde Praha, a.s., 2011, s. 92); dále nález ze dne 24. května 1994 sp. zn. Pl. ÚS 16/93 (N 25/1 SbNU 189; 131/1994 Sb.)]. Jak vyplývá z ustálené judikatury Ústavního soudu [srov. zejména nález ze dne 4. února 1997 sp. zn. Pl. ÚS 21/96 (N 13/7 SbNU 87; 63/1997 Sb.), nález ze dne 12. března 2002 sp. zn. Pl. ÚS 33/01 (N 28/25 SbNU 215; 145/2002 Sb.) a nález ze dne 19. dubna 2011 sp. zn. Pl. ÚS 53/10 (N 75/61 SbNU 137; 119/2011 Sb.)], zákaz retroaktivity se uplatní rozdílně v závislosti na tom, zda se v konkrétním případě změny právní normy jedná o pravou nebo nepravou retroaktivitu. Obecně platí, že zatímco pravá retroaktivita je přípustná pouze výjimečně, v případě nepravé retroaktivity je zásadou její přípustnost. Podstata pravé retroaktivity spočívá v tom, že právní norma působí vznik právních vztahů před její účinností za podmínek, které teprve dodatečně stanovila, nebo pokud na jejím základě dochází ke změně právních vztahů vzniklých podle staré právní úpravy, a to s účinky do období před účinností nového zákona (blíže např. Tilsch, E. Občanské právo. Obecná část. Praha, 1925, s. 75; Procházka, A. Základy práva intertemporálního se zřetelem k § 5 obč. zák. Brno, 1928, s. 70; Tichý, L. K časové působnosti novely občanského zákoníku. Právník č. 12, 1984, s. 1104). Její zákaz se přitom týká pouze případů, kdy by uvedená zpětná působnost byla v neprospěch (k tíži) jednotlivce, ledaže by dotčený právní subjekt s ohledem na obsah předchozí právní normy nemohl být v oprávněné důvěře v právo (ve stálost právního řádu), nebo by dokonce musel s retroaktivní regulací počítat. Tak by tomu bylo zejména tehdy, jestliže by právní norma byla v příkrém rozporu se zásadními, obecně uznanými principy humanity a morálky, nebo s nezměnitelnými náležitostmi demokratického právního státu. Pokud jde o nepravou retroaktivitu, v jejím případě zákon sice nezakládá právní následky zpětně, v minulosti nastalé skutečnosti však právně kvalifikuje jako podmínku budoucího právního následku nebo pro budoucnost modifikuje právní následky založené podle dřívějších předpisů (např. Tilsch, E. Občanské právo. Obecná část. Praha, 1925, s. 78; Procházka, A. Retroaktivita zákonů. In Slovník veřejného práva. Sv. III. Brno, 1934, s. 800). Ačkoliv jí na rozdíl od pravé retroaktivity lze považovat za zásadně přípustnou, ani v jejím případě nesmí být popřena důvěra v právo tam, kde je na straně adresáta právní normy legitimní očekávání, že dosavadní právní úprava bude zachována. Nepravá retroaktivita je v souladu se zásadami právní jistoty a důvěry v právo, je-li vhodná a potřebná k dosažení zákonem sledovaného cíle a při celkovém poměřování „zklamané“ důvěry a významu a naléhavosti důvodů právní změny bude zachována hranice únosnosti (srov. rozhodnutí Spolkového ústavního soudu ze dne 7. července 2010 sp. zn. 2 BvL 14/02, BVerfGE 127, 1, 25, bod 58).“

10. Soud se při vědomí shora uvedených závěrů Ústavního soudu zabýval výkladem přechodného ustanovení čl. IV bodu 1. zákona č. 314/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.
11. Podle právě zmíněného ustanovení se řízení podle zákona č. 326/1999 Sb., zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a do tohoto dne neskončené, dokončí a práva a povinnosti s ním související se posuzují podle zákona č. 326/1999 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.
12. V důvodové zprávě bylo k tomuto ustanovení uvedeno: „Přechodná ustanovení byla navržena tak, aby byla zajištěna kontinuita zahájených řízení, která se dokončí podle

dosavadních předpisů.“

13. Z důvodové zprávy vyplývá jednoznačný záměr zákonodárce zajistit „*kontinuitu zahájených řízení*“, tedy aby byla dokončena „*podle dosavadních právních předpisů*“. Zákonodárce nedefinoval žádný závažný veřejný zájem na tom, aby tomu bylo jinak. Tedy, aby nebylo respektováno legitimní očekávání žalobce o tom, že o jím podané žádosti bude rozhodnuto v intencích dosavadní hmotněprávní úpravy.
14. Dovodil-li tedy Krajský soud v Českých Budějovicích v rozsudku ze dne 24.2.2016, č.j. 10 A 149/2015-45, že „*jestli by se mělo v případech zrušení napadeného rozhodnutí soudem po nabytí účinnosti nové právní úpravy postupovat podle právní úpravy platné a účinné v době původního správního řízení, musel by to zákon v přechodných ustanoveních stanovit, což v daném případě splněno není*“, má Krajský soud v Plzni za to, že platí naprostý opak. Pokud by zákonodárce chtěl, aby pro případ „*zrušení napadeného rozhodnutí soudem po nabytí účinnosti nové právní úpravy*“ se řízení zahájené podle dosavadní právní úpravy dokončilo podle právní úpravy nové, musel by tak zákonodárce stanovit výslovně, k čemuž nedošlo. Tato alternativa je totiž výjimkou z obecně deklarovaného záměru zákonodárce zajistit „*kontinuitu zahájených řízení*“, tedy aby byla dokončena „*podle dosavadních právních předpisů*“ a respektováno tak legitimní očekávání adresátů dosavadní právní normy.
15. V době, kdy správní orgány vydaly prvoinstanční a napadené rozhodnutí, nebylo řízení skončeno, a proto bylo jejich povinností rozhodnout o věci v intencích závazného právního názoru vysloveného v předchozím zrušujícím rozsudku ze dne 17.5.2016, č.j. 57 A 103/2015-52, podle dosavadní právní úpravy.
16. Dlužno doplnit, že to byly správní orgány, které se dopustily pochybení, pro která došlo ke zrušení původního napadeného rozhodnutí. Pokud by se právní orgány těchto pochybení nedopustily a bylo v zákonem stanovených lhůtách eventuálně shledáno, že byly splněny podmínky pro vyhovění žádosti žalobce, problém výkladu předmětného přechodného by vůbec nenastal. Nebyl to žalobce, kdo zapříčinil, že správní rozhodnutí nebyla vydána před nabytím účinnosti zákona č. 314/2015 Sb. Bylo by tedy za takové situace nesprávné, aby při neexistenci specifického přechodného ustanovení byl žalobce v důsledku cizího pochybení krácen na svých právech.
17. Vzhledem k tomu, že žalovaná v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedla, že „*při zamítnutí žádosti podle ustanovení § 87e odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců nestanoví Ministerstvu vnitra povinnost přiměřenost rozhodnutí z hlediska zásahu do soukromého a rodinného života žadatele posuzovat*“, neopřela tento svůj závěr o ustanovení dosavadní právní úpravy, je nezbytné shledat i tento závěr nezákonným.

VI.

Rozhodnutí soudu

18. Vzhledem k tomu, že žaloba byla důvodná, soud napadené rozhodnutí zrušil pro nezákonnost (§ 78 odst. 1 s.ř.s.). Stejnou nezákonností trpělo i prvoinstanční rozhodnutí, a proto v souladu s ustanovením § 78 odst. 3 s.ř.s. soud rozhodl i o jeho zrušení. S ohledem na zrušení napadeného rozhodnutí, soud současně vyslovil, že se věc vrací žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.). Správní orgán je v dalším řízení vázán právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

VII.

Náklady řízení

19. Žalobce měl ve věci plný úspěch, proto mu soud v souladu s § 60 odst. 1 s.ř.s. přiznal právo na náhradu nákladů řízení. Náklady řízení spočívají v zaplacených soudních poplatcích za žalobu a návrh na přiznání odkladného účinku v celkové výši 4.000 Kč a v odměně advokáta za 3 úkony právní služby, a to za jeden úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. a), jeden úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. d) a jeden úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, když advokát převzal a připravil zastoupení žalobce, jménem žalobce podal žalobu a účastnil se jednání před soudem. Podle § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5 advokátního tarifu činí sazba za jeden úkon právní služby ve věcech žalob projednávaných podle soudního řádu správního částku 3.100 Kč. Za tři úkony právní služby tak žalobci náleží částka ve výši 9 300 Kč. Podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu má advokát za jeden úkon právní služby nárok na paušální částku ve výši 300 Kč, tj. za tři úkony na částku ve výši 900 Kč. Vzhledem k tomu, že zástupcem žalobce je advokát, který je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení o částku odpovídající této dani. Částka daně z přidané hodnoty činí 2 142 Kč. Náklady řízení tedy včetně DPH činí částku ve výši 16 342 Kč. Lhůtu k plnění určil soud podle § 160 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb. ve spojení s § 64 s.ř.s. Místo plnění určil soud v souladu s § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb. ve spojení s § 64 s.ř.s.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 19. června 2018

Mgr. Alexandr Krysl v.r.
předseda senátu